

Коледж приватного вищого навчального закладу
«Кіровоградський інститут державного та муніципального управління
Класичного приватного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Коледжу
ПВНЗ «КІДМУ КПУ»

В. В. Кошолап

_____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України

галузь знань **1301 «Соціальне забезпечення»**

спеціальність **5.13010101 «Соціальна робота»**

форма навчання **денна**

(Шифр за ОПІ ГСЕ 6)

Робоча програма з історії України для студентів спеціальності соціальна робота,
2016 року - 21 с.

Розробники: викладач Ящук Т. А.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з гуманітарних
дисциплін коледжу ПВНЗ «КІДМУ КПУ»

Протокол від _____ року № ____

Голова циклової комісії

з гуманітарних дисциплін коледжу ПВНЗ «КІДМУ КПУ» _____ (О.В.Чорноус)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ 20__ року

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут
державного та муніципального управління Класичного приватного
університету»

Протокол від _____ року № _____

_____ 20__ року Голова _____ Г. Ю. Шаркова

1. Опис навчальної дисципліни: «Історія України»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 1301 «Соціальне забезпечення» <hr/> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)
Модулів – 2	Спеціальність 5.13010101 Соціальна робота (шифр і назва)	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		2016 – 2017 н. р. Семестр
Загальна кількість годин – 54 год.		1
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: 1 семестр - 2,5 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Молодший спеціаліст	16 год.
		Практичні
		16 год.
		Самостійна робота та індивідуальні завдання:
		22 год.
		Вид контролю: - іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Історія - універсальна наука. Об'єктом її вивчення є різноманітність подій, явищ і фактів, які відбувалися в продовж розвитку людського суспільства. Історичний досвід людства має велику пізнавальну цінність, є основою культурного й морального вдосконалення особистості. Багатство історії, її людський вимір мають виховне значення, формують історичну свідомість молоді.

У сучасних умовах предмет "Історія України" є важливим елементом викладання суспільно-гуманітарних дисциплін у всіх провідних університетах світу. Курс "Історія України" є традиційним для вітчизняної історичної освіти. Актуальність вивчення цього курсу обумовлюється й тим, що через призму осмислення історії й культури рідного народу можна краще зрозуміти сьогодення нашої держави, визначити її місце в загальноєвропейському контексті історичного процесу.

Предметом курсу є історична діяльність і суспільне життя українського народу в соціально-політичній та державотворчій сферах суспільства.

Мета: надання знань про сутність соціально-політичних процесів, що відбувались у минулому й відбуваються в сучасній Україні, їх об'єктивну обумовленість, взаємозв'язки та взаємозалежності.

В процесі оволодіння студентом змісту цього курсу вирішується ряд **завдань:**

1. Вироблення вміння аналізувати і оцінювати явища політичного розвитку українського суспільства у контексті світової історії;
2. Зіставляти історичні процеси з епохами, застосовувати набуті знання для прогнозування суспільних процесів;
3. Формування свідомості громадянина і патріота України.

Студент повинен вміти:

1. Порівнювати, пояснювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб, спираючись на отримані знання, на основі альтернативних поглядів на проблеми.
2. Оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей.
3. Користуватися науковою термінологією.
4. Складати конспект, тези, готувати реферат, доповідь, складати список літератури за темою, брати участь у дискусії, конференції, використовувати різні джерела знань: документи, науково-популярну літературу, періодичну пресу;
5. Визначати роль людського фактора в історії, давати різнобічну характеристику історичним особам, розкривати внутрішні мотиви їхніх дій.
6. Порівнювати історичні події, процеси з періодами (епохами), орієнтуватись у науковій періодизації історії.
7. Працювати з усіма доступними джерелами знань, вміти самостійно добувати історичну інформацію за темою.

Контроль знань студентів передбачає підсумковий контроль у вигляді іспиту, метою яких є перевірка знань і вмінь, здобутих студентами під час вивчення навчального курсу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

Україна від найдавніших часів до кінця XVII століття

ЕМА 1. ВИТОКИ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА ЙОГО ДЕРЖАВНОСТІ. УКРАЇНА КНЯЖОЇ ДОБИ.

Історія України як наука та навчальний предмет. Предмет і завдання курсу історії України. Місце курсу в системі гуманітарних наук вищої школи. Основні періоди історії України. Характеристика джерел з історії України.

Основні етапи розвитку первісного суспільства. Трипільська культура. Розвиток державотворчої традиції на території України: киммерійці, таври, скіфи, сармати. Античні міста-держави Північного Причорномор'я, їх політичне та господарське життя.

Східні слов'яни у давнину, їх заняття, суспільний лад, побут, вірування. Перші державні об'єднання східнослов'янських племен на Середньому Подністров'ї.

Передумови утворення Київської Русі. Теорії походження Київської Русі. Князь Олег. Київська держава за Ігоря, Ольги, Святослава. Відносини Русі з кочівниками. Початок формування української народності. Проблема генезису української народності в історіографії. Русь і Візантія. Хрещення Русі та його історичне значення. Володимир Великий. Реформування держави. Київська Русь за Ярослава Мудрого. «Руська Правда». Міжнародні зв'язки і місце Київської Русі в історії Європи.

Причини ослаблення влади київських князів. Володимир Мономах і його боротьба за державну єдність Русі. Державні утворення Середнього Подніпров'я: Київська, Чернігово-Сіверська та Переяславська землі. Боротьба руських князівств із кочівниками.

Економічне і політичне зміцнення Галицького князівства. Внутрішня і зовнішня політика Ростиславичів. Соціально-економічний розвиток Галицько-Волинської держави. Суспільно-політичний і адміністративний устрій.

Перші завойовницькі походи монголо-татар. Битва на р. Калці. Південно-західні руські землі під ігом Золотої Орди. Ідея єдності Русі. Спроби Данила Галицького організувати антиординську коаліцію держав.

Значення Київської Русі і Галицько-Волинської держави. Їх місце та роль у формуванні українського народу і світовій історії.

ТЕМА 2. УКРАЇНА У СКЛАДІ ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО ТА ПОЛЬЩІ

Зростання політичної могутності Великого князівства Литовського. Боротьба за оволодіння Галицько-Волинським князівством. Включення до складу Литви Східної Волині, Сіверщини, Київщини і Поділля. Політика великих литовських князів на українських землях. Суспільно-політичний устрій держави. Кревська унія (1385р.) Розширення південних кордонів князівства. Князь Вітовт, його внутрішня і зовнішня політика. Ліквідація удільних князівств.

Соціально-економічний розвиток українських земель у другій половині XIV –середині XVI ст. Розвиток сільського господарства, ремесла, сільських і міських промислів. Надання магдебургського права українським містам. Формування панщинно-фільваркового господарства. Зростання залежності населення від магнатів і шляхти. Юридичне оформлення кріпосного права. Литовські статuti (1529, 1566, 1588 рр.) Устава на волоки.

Зростання впливу Польщі на Литву. Місце українських магнатів і шляхти в політичному житті. Окаатоличення та ополячення місцевої знаті. Виникнення братств. Криза православ'я. Берестейська церковна унія 1596 р.

Люблінська унія 1569 р. Утворення Речі Посполитої. Україна під владою Польщі. Соціально-економічний розвиток України та суспільно-політичні зміни на українських землях у другій половині XVI- першій половині XVII ст.

ТЕМА 3. КОЗАЦТВО. НАЦІОНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ СЕРЕДИНИ XVII СТ.

Джерела виникнення козацтва. Причини, час і місце заснування першої Запорозької Січі. Зміни розташування Січей. Виникнення реєстрового козацтва. Формування суспільно-політичного устрою Запорозької Січі. Козацька адміністрація. Старшина, заможні козаки і козацька голота (сірома). Господарство, побут і звичаї козаків. Військове мистецтво. Духовний світ українського козацтва.

Гетьман П.Конашевич-Сагайдачний. Відновлення значення Києва як політичного і духовного центру українського народу.

Козацькі повстання під проводом К.Косинського та С.Наливайка.

Наступ магнатів і шляхти на козацькі права і вольності. Спроба уряду взяти козаків під постійний контроль. Козацькі повстання 20-30-их років XVII ст. Ординація 1638 року.

Причини, характер, рушійні сили і мета Визвольної війни. Богдан Хмельницький. Основні етапи війни. Українсько-російські зв'язки в роки війни. Українсько-російська міждержавна угода 1654 р. та її оцінка в історіографії. Відновлення війни з Польщею. Перебіг воєнних подій у 1654-1655 рр. Віленське перемир'я.

Змістовий модуль2.

Українські землі в XVII – на початку XX ст.

ТЕМА 4. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ДОБУ РУЇНИ ТА ГЕТЬМАНЩИНИ.

Гетьман Іван Виговський, його зовнішня та внутрішня політика. Гадяцький трактат. Московсько-українська війна 1658-1659 рр. Розчленування України на Лівобережжя і Правобережжя. Гетьман П. Тетеря, його діяльність.

Чорна Рада. Гетьман І.Брюховецький. Андрусівська угода. Гетьман П.Дорошенко, його боротьба за об'єднання України. Гетьманування Д.Многogrішного та І.Самойловича, їхня внутрішня і зовнішня політика. Бахчисарайський договір. «Вічний мир» 1686 р. Запорізька Січ у другій половині XVII ст. Слобідська Україна у другій половині XVII ст.

Зовнішня та внутрішня політика гетьмана І.Мазепи. Національно-визвольне повстання 1702-1704 рр. Україна на початку Північної війни. Участь українських полків у війні.

Гетьман у вигнанні. Пилип Орлик та його «Конституція». Посилення колоніальної політики Російської імперії щодо України в першій чверті XVIII ст. діяльність Першої та Другої малоросійських колегій. «Правління гетьманського уряду».

Останній гетьман України К.Розумовський. Ліквідація Запорозької Січі. П.Калнишевський. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація решток автономного устрою Гетьманщини.

Соціальні та національно-визвольні рухи на Правобережній Україні. Коліївщина. Поділи Речі Посполитої та українські землі.

ТЕМА 5. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ТА АВСТРО-УГОРСЬКОЇ ІМПЕРІЙ (XVIII – ПОЧАТОК XX СТ.)

Адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ українських територій у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Російсько-французька війна 1812 р. і Україна. Економічне становище та соціальна боротьба в першій половині XIX ст. Масонство в Україні. Декабристи в Україні.

Початок українського національного відродження. Утворення Кирило-Мефодіївського товариства. Програмні твори кирило-мефодіївців. Т.Г.Шевченко в українському національному русі та вплив його творів на формування української національної ідеї.

Криза кріпосницького господарювання в Австро-Угорській імперії. Антикріпосницькі рухи в Галичині, на Буковині в Закарпатті. Політика австрійського уряду щодо українців. Реформи Марії Терезії та Йосифа II.

Діячі українського національного руху в Галичині. Демократично-просвітницький гурток «Руська трійця». Альманах «Русалка Дністрова». Західноукраїнські землі під час революції 1848-1849 рр. в австрійській імперії. Головна руська рада. Закарпатські «будителі». Лук'ян Кобилиця.

Піднесення антикріпосницького руху в Російській імперії. Підготовка та здійснення селянської реформи, її особливості в Україні.

Реформи 60-70 – х років: земська, міська, судова, фінансова, військова та їх історичне значення. Промисловий розвиток українських земель в пореформену добу. Будівництво залізниць. Швидкий розвиток важкої промисловості в Донбасі і Придніпров'ї. Притік іноземного капіталу. Народження вітчизняної буржуазії.

ТЕМА 6. УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ РУХ КІНЦЯ XIX – ПОЧ. XX СТ.

Суспільно-політичний рух у Наддніпрянській Україні у другій половині XIX ст. Польське повстання 1863-1864 рр. і Україна. Національна політика російського царизму щодо українців. Виникнення та діяльність українських громад. Валуєвський циркуляр 1863 р. Діяльність М. Драгоманова. Емський указ 1876 р. Російський громадсько-політичний рух народників в Україні.

Виникнення та діяльність українських політичних партій в Австро-Угорщині. Москвофільство і народовці. Активізація національного руху в Наддніпрянській Україні. Братство тарасівців, їх програмні засади.

Соціально-економічне становище українських земель у складі Росії. Економічна криза 1900-1903 рр. Політизація українського національного руху в Російській імперії. Формування українських політичних партій. Земсько-ліберальна опозиція царизму. Загальноросійські і українські партії в Україні.

Україна в революції 1905-1907 рр. Діяльність українських парламентських громад у I, II Державних Думах Росії.

Третьочервневий переворот. Посилення національного гніту. Столипінський циркуляр 1910 р. Столипінська аграрна реформа. Економічні і політичні наслідки реформи. Масові переселення українських селян до Сибіру і Далекого Сходу.

Поява українських організацій «Січ», «Сокіл», «Пласт». Церковне життя в західноукраїнських землях.

Плани Антанти і Троїстого союзу щодо України. Воєнні дії на території України. Національно-визвольний рух в умовах війни.

Змістовий модуль 3.

Новітній період в історії України.

ТЕМА 7. УКРАЇНА У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.

Україна в революційних подіях 1917 – 1921 років.

Лютнева демократична революція 1917 р. Становище в Україні після повалення царизму. Роль Центральної Ради у формуванні української національної державності. Основні напрями її внутрішньої та зовнішньої політики. Взаємовідносини Центральної Ради та Тимчасового Уряду.

Еволюція взаємовідносин Центральної Ради та більшовиків. Перша радянсько-українська війна.

Участь представників Центральної Ради в мирних переговорах у Брест-Литовську. Окупація України німецькими та австро-угорськими військами.

Криза Центральної Ради на весні 1918 року. Гетьманський переворот. Українська держава гетьмана П.Скоропадського: внутрішня політика, зовнішньополітичний курс.

Падіння гетьманського режиму. Утворення Директорії, її склад, соціальна база, політика. Відновлення УНР. Революційні події 1918 р. на західноукраїнських землях. Утворення ЗУНР. Акт злуки УНР та ЗУНР 22 січня 1919 р. Війна з Польщею.

Україна у 20 – 30-их рр. ХХ ст. та в роки Другої світової війни (1939 -1945 рр.).

Передумови введення НЕПу. Основні напрями реформ періоду НЕПу.

Голод 1921-1923 рр. в Україні: причини і наслідки. Утворення СРСР: передумови, плани, наслідки.

Політика коренізації, її особливості і наслідки. Українізація. Ставлення тоталітарного режиму до інтелігенції.

Формування тоталітаризму в СРСР. Утвердження режиму одноосібної влади Й.Сталіна. Сталінська індустріалізація: передумови, плани, особливості проведення, наслідки.

Остаточне згорання НЕПу. Перехід до політики колективізації. Колективізація в Україні. Голодомор 1932 – 1933 років.

Остаточне оформлення сталінського режиму. Система масових репресій в СРСР та її прояви в Україні.

Становище українського населення у складі Польщі, Румунії, Угорщини та Чехословаччини напередодні Другої світової війни.

Україна в роки Другої світової війни. Основні воєнні події на території України. Окупаційний режим та Рух опору.

ТЕМА 8. УРСР В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.

УРСР як одна із фундаторівта членів ООН.

Завершення збирання основних етнічних земель українського народу в межах єдиної держави. Операція «Вісла».

Особливості розвитку західноукраїнських територій у перше післявоєнне десятиріччя. Боротьба з ОУН-УПА. Процес відбудови в Україні. Голод 1946-1947 рр.

Спроби лібералізації політичного режиму в СРСР. Початок процесу десталінізації в Україні та реабілітації жертв репресій. Реформи М.С.Хрущова, їх суперечливий і непослідовний характер, загальна спрямованість і значення.

Заходи щодо модернізації економічної системи СРСР за часів правління М.Хрущова.

Дисидентський рух в Україні: причини виникнення, основні напрями, місце в суспільному розвитку.

Реформи середини 60-х років в СРСР та їхнє згортання. Формування кризових явищ, початок стагнації та її переростання у загальнодержавну кризу

Політичні репресії 60-70-х років. Посилення реакції в духовному житті. Поглиблення нігілістичного ставлення до національної самобутності українського народу. Спотворення історії України.

Розгортання правозахисного й дисидентського руху: О.Тихий, В.Стус, П.Григоренко, Л.Лук'яненко, В.Чорновіл та ін. Репресивні дії органів КДБ. Зростання гальмівних процесів у соціально-економічному розвитку України.

Спроби М.С.Горбачова реформувати суспільство на шляхах прискорення, перебудови, гласності. Економічна політика центрального уряду і Україна. Чорнобильська катастрофа та її наслідки.

Відновлення критики сталінізму. Зростання політичної активності народу. Гальмування перебудовних процесів в Україні. Національне пробудження українського народу.

Політизація суспільного життя. Утворення Народного руху України і перетворення його в опозиційну до КПРС силу. Перші кроки демократизації суспільно-політичного життя і утворення нових партій та громадських об'єднань. Прийняття «Декларації про державний суверенітет України».

ТЕМА 9. НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ СВІТІ.

Спроба серпневого (1991 р.) перевороту у Москві. Схвалення Верховною Радою УРСР Акту проголошення незалежності України.

Загальноукраїнський референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України. Денонсація Договору 1922 р. про утворення СРСР. Угода про Співдружність незалежних держав.

Прийняття Верховною Радою України нормативних актів для реформування економіки на шляхах підприємства, переходу до ринкових відносин, приватизації, їх суперечливий характер. Сучасний стан і проблеми української економіки та пошук шляхів їх розв'язання. Труднощі національно-культурного відродження, розвитку науки, освіти, духовності.

Вибори 1994 р. Обрання Президентом Л.Кучми. Прийняття Конституції України 1996 р. Державотворчі процеси в Україні 1994 – 2012 р.

Зовнішня політика та міжнародні зв'язки незалежної України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		с	п	лаб	інд. та с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Україна від найдавніших часів до кінця XVII століття						
Тема 1. Витоки історії українського народу та його державності. Україна княжої доби.	6	2		2		2
Тема 2. Україна у складі Великого князівства Литовського та Польщі.	6	2		2		2
Тема 3. Козацтво. Національна революція українського народу середини XVII ст.	6	2		2		2
Змістовий модуль 2.						
Українські землі в XVII – на початку XX ст.						
Тема 4. Українські землі в добу Руїни та Гетьманщини.	6	2		2		2
Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (XVIII – початок XX ст.)	6	2		2		2
Тема 6. Український громадсько-політичний рух кінця XIX – поч. XX ст.	6	2		2		2
Змістовий модуль 3.						
Новітній період в історії України.						
Тема 7. Україна у першій половині XX ст.	6	2		-		4
Тема 8. УРСР в другій половині XX ст.	6	-		2		4
Тема 9. Незалежна Україна у сучасному світі.	6	2		2		2
Всього	54	16		16		22
Форма контролю	іспит					

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Витоки історії українського народу та його державності. Україна княжої доби.	2
2	Тема 2. Україна у складі Великого князівства Литовського та Польщі.	2
3	Тема 3. Козацтво. Національна революція українського народу середини XVII ст.	2
4	Тема 4. Українські землі в добу Руїни та Гетьманщини.	2
5	Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (XVIII – початок XX ст.)	2
6	Тема 6. Український громадсько-політичний рух кінця XIX – поч. XX ст..	2
7	Тема 8. УРСР в другій половині XX ст.	2
8	Тема 9. Незалежна Україна у сучасному світі.	2
	Всього	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Витоки історії українського народу та його державності. Україна княжої доби.	2
2	Тема 2. Україна у складі Великого князівства Литовського та Польщі.	2
3	Тема 3. Козацтво. Національна революція українського народу середини XVII ст.	2
4	Тема 4. Українські землі в добу Руїни та Гетьманщини.	2
5	Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (XVIII – початок XX ст.)	2
6	Тема 6. Український громадсько-політичний рух кінця XIX – поч. XX ст.	2
7	Тема 7. Україна у першій половині XX ст.	4
8	Тема 8. УРСР в другій половині XX ст.	4
9	Тема 9. Незалежна Україна у сучасному світі.	2
	Всього	22

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність. Індивідуальні заняття проводяться під керівництвом викладача в позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою з урахуванням потреб і можливостей студента. Індивідуальні заняття на молодших курсах спрямовуються здебільшого на поглиблення вивчення студентами окремих навчальних дисциплін, на старших вони мають науково-дослідний характер і передбачають безпосередню участь студента у виконанні наукових досліджень та в інших творчих задумах.

Види індивідуальних занять:

Консультація — один із видів навчальних занять (індивідуальні або групові), які проводяться з метою: отримання студентом відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та для пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру - поточні консультації, семестрові та перед контрольним заходом — екзаменаційні). У процесі консультацій (особливо поточного консультування) допускається діагностичне тестування знань студентів (як правило, машинне) для виявлення ступеня засвоєності окремих теоретичних положень, теорій, закономірностей, рівня сформованості практичних умінь і навичок та перевірки ефективності прийомів і методів навчання, використовуваних під час аудиторних занять.

Індивідуальне завдання - форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. У тих випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька студентів, у тому числі студенти, які навчаються на різних факультетах (відділеннях) і спеціальностях.

Відповідно інноваційним технологіям навчання різновидністю індивідуальних занять є індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ).

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу.

Зміст ІНДЗ. ІНДЗ — це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Структура ІНДЗ(орієнтовна):

- вступ — зазначається тема, мета та завдання роботи та основні її положення;
- теоретичне обґрунтування - виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання;
- методи (при виконанні практичних, розрахункових робіт) — вказуються і коротко характеризуються методи роботи;
- основні результати роботи та їх обговорення - подаються статистичні або

якісні результати роботи, малюнки, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо;

- висновки;
- список використаної літератури.

Види ІНДЗ:

- конспект із теми (модуля) за заданим планом або планом, який студент розробив самостійно;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- розроблення програмного забезпечення дисципліни, презентацій, відеороликів тощо;
- складання тестів з окремої теми (50 питань в одному тесті);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис тощо.

Порядок подання та захист ІНДЗ:

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді скріплених аркушів формату А4 (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання.

2. ІНДЗ подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни та приймає екзамен не пізніше ніж за 2 тижні до екзамену у роздрукованому та електронному вигляді.

3. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті (практичному, семінарському, колоквіумі і т.ін.) з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 5 хв.).

8. Методи навчання

Методи навчання – це система послідовних, взаємопов'язаних дій викладача та студентів, що забезпечує засвоєння змісту дисципліни. Впродовж вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

Лекція – провідна форма навчання у вищому навчальному закладі, систематичний і системний виклад навчального матеріалу, як правило, теоретичного характеру. Закладає основи розуміння і ставлення до навчальної дисципліни. При цьому можуть використовуватись наочні матеріали (відео або аудіо записи, інтерактивні програми тощо).

Практичні заняття – один з видів практичних навчальних занять, що сприяє поглибленому вивченню теми завдяки колективному обговоренню повідомлень, докладів, рефератів, виконаних студентами самостійно або під керівництвом викладача.

Колоквіум – одна з форм навчальних занять, бесіда викладача зі студентами, під час якої обговорюються доповіді.

Практичні роботи – один із видів навчальної діяльності студентів, за цілями та завданнями аналогічний лабораторним заняттям.

Контрольна робота – одна з форм перевірки та оцінювання засвоєних знань, одержання інформації щодо характеру пізнавальної діяльності, рівнів самостійної активності студентів у навчальному процесі щодо ефективності методів, форм та засобів навчальної діяльності.

Конспектування – короткий письмовий виклад змісту статті, книги, лекції, що включає основні положення та їхнє обґрунтування фактами, прикладами, розвиває логічне мислення, удосконалює культуру мови, закріплює у пам'яті

прочитане й почуте.

Тести – стандартизовані завдання, за результатами виконання яких роблять висновки щодо ступеню засвоєння знань, вмій та навичок студентів.

Самостійна робота студентів – індивідуальна чи колективна навчальна діяльність, здійснювана без безпосереднього керівництва викладача.

Дистанційне навчання – технологія цілеспрямованого і методично організованого керівництва навчально-пізнавальною діяльністю студентів, які проживають далеко від університету (незалежно від рівня освіти, яку вони отримують).

Іспит – одна з традиційних форм перевірки знань студентів.

9. Методи контролю

Поточний контроль – оцінювання за результатами практичних занять.

Контроль самостійної роботи (захист індивідуальних науково-дослідницьких завдань)

Підсумковий контроль (екзамен)

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної роботи	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
67-74	D	Задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти

T1	T2	T3	М.К.Р №1	T4	T5	T6	М.К.Р №2	T8	T9	М.К.Р №3	Самостійна робота	Екзамен
3	4	4	10	4	4	3	10	4	4	10	30	10
60												
100												

11. Приблизний перелік питань до підсумкового контролю знань

1. Східнослов'янські племена в IV-IX ст.: розселення, заняття, побут.
2. Вірування, культура східнослов'янські племен у IV-IX ст.
3. Утворення держави у східних слов'ян. Початок Княжої доби.
4. «Норманська теорія». Антинорманісти.
5. Політичний устрій та суспільний лад у добу Київської Русі.
6. Київський князь Олег. Відносини з Візантією.
7. Князь Ігор. Повстання деревлян.
8. Княгиня Ольга. Зародки Християнства.
9. Внутрішня та зовнішня політика князя Святослава.
10. Володимир Великий. Прийняття Християнства.
11. Діяльність Ярослава Мудрого.
12. Внутрішня і зовнішня політика Київської Русі в першій половині IX ст.
13. Діяльність Володимира Мономаха.
14. Діяльність по збереженню єдності Київської держави. Любецький з'їзд.
15. Київська Русь у добу феодальної роздробленості.
16. Загальний аналіз Княжої доби, її періодизація.
17. Повна назва —Україна: літопис, рік, територія.
18. Об'єднання Галицького та Волинського князівства.
19. Данило Галицький: зовнішня та внутрішня політика.
20. Монгольська навала.
21. Галицько-Волинська держава: основні віхи історії, значення.
22. Українські землі у складі Великого князівства Литовського.
23. Українські землі у складі Польського королівства.
24. Люблінська унія: причини, зміст, значення.
25. Зміни в соціально-економічному житті українських земель після підписання Люблінської унії.
26. Наслідки Берестейської унії для церковного життя в Україні.
27. Виникнення козацтва та його роль в українській історії.
28. Козацькі повстання XVI ст. та їх наслідки.
29. Виникнення та устрій Запорозької Січі.
30. Петро Конашевич Сагайдачний.
31. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Богдана Хмельницького: причини, наслідки.
32. Внутрішня і зовнішня політика Б. Хмельницького.
33. Національно-визвольна війна 1648-1657 рр.: основні битви та договори.
34. Утворення української козацької держави.
35. Іван Виговський. Гадяцький трактат.
36. Доба Руїни.
37. Поділ Гетьманщини у др. Пол.. XVI ст.
38. Гетьман Петро Дорошенко.
39. Національно-визвольна акція гетьмана І. Мазепи.

40. Полтавська битва та її значення для українського народу.
41. Доба І. Мазепи: її тривалість та значення.
42. Перша Малоросійська колегія, правління Гетьманського уряду.
43. Діяльність К. Розумовського.
44. Знищення Запорозької Січі.
45. Остаточна ліквідація автономії Гетьманщини.
46. Значення Запорозької Січі і Гетьманщини в історії України.
47. Розгортання гайдамацького та опришківського руху.
48. Правобережна Україна під Польщею.
49. Зміни у політичному становищі Правобережної України після поділу Речі Посполитої.
50. Приєднання Правобережних земель та Криму до Росії: історичне значення.
51. Включення українських земель до складу Росії. Адміністративно-територіальний поділ українських земель.
52. Основні напрямки діяльності Росії у др. пол. XVIII ст.
53. Західна Україна під владою Габсбургів.
54. Австрійські реформи та їх наслідки.
55. Селянські виступи під проводом У. Кармелюка.
56. «Руська трійця»: діяльність, значення.
57. Революційні події 1848-1849 рр. на західноукраїнських землях.
58. Т. Г. Шевченко. Відбиття вітчизняної історії у його творчості.
59. Кирило - Мифодіївське братство.
60. Розвиток громадівського руху.
61. Політика російського царизму щодо України у др. пол. XIX ст.
62. «Валуєвський циркуляр».
63. Емський указ Олександра II.
64. Зміст реформ Олександра II.
65. Розвиток самостійницької та автономістської течій в національному русі на поч. XX ст.
66. Утворення перших політичних партій у Західній Україні.
67. Основні тенденції соціально-економічного розвитку Наддніпрянської України у др. пол. XIX ст.
68. Напрямки розвитку і здобутки національно-визвольного руху Наддніпрянської України у др. пол. XIX ст.
69. Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо Першої світової війни.
70. Україна у роки Першої світової війни (УСС).
71. Лютнева революція 1917 р. Посилення національного руху.
72. Утворення ЦР, її склад, завдання. Михайло Грушевський.
73. Жовтневий переворот 1917 р. Петроград і Україна.
74. Універсали ЦР.
75. Гетьман Павло Скоропадський: внутрішня і зовнішня політика.
76. Встановлення влади Директорії. С. Петлюра, В. Винниченко.
77. Утворення ЗУНР. Д. Вітовський, Є. Петрушевич.
78. Політика «воєнного комунізму»: доля українського селянства.

79. Ризький договір 1921р.; доля західноукраїнських земель.
80. НЕП і українське село.
81. Україна в 20-30 роки. Голодомор. Політика примусової колективізації.
82. Українські землі під Польщею в 1921-1939 рр.
83. Проголошення Карпатської України. Августин Волошин.
84. Україна під час Другої світової війни.
85. Рух Опору.
86. Основні підсумки Другої світової війни.
87. Повоєнний сталінський режим в Україні: характеристика, наслідки.
88. М. Хрущов. Політика десталінізації в СРСР і в Україні.
89. «Застій» В. Щербицький.
90. Дисидентський рух. «Шістедесятники».
91. Горбачовська «перебудова» (1895-1990рр.).
92. Прийняття Декларації про державний суверенітет.
93. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року.
94. Референдум 1 грудня 1991р. Президент Леонід Кравчук.
95. Прийняття Конституції України 28 червня 1996 р.
96. Зміст Декларації про державний суверенітет України та Акта проголошення незалежності України.
97. Вибори Президента України 2004 р. Помаранчева революція.
98. Зовнішня політика України.
99. Здобутки України на шляху інтеграції у європейський, світовий простір.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні законодавчі акти:

1. Акт проголошення незалежності України: Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
2. Декларація про державний суверенітет України: Прийнята Верховною Радою України 16 липня 1990р. - К.: Політвидав України, 1990.
3. Конституція України, 1996 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
4. Закон України "Про ратифікацію Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією" 16 березня 2005 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
5. СОТ, Україна; Протокол, Міжнародний документ від 05.02.2008 Протокол про вступ України до світової організації торгівлі. Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua

Основні доктринальні джерела:

1. Бек К. Відновлення сталінської системи в повоєнній Україні / К. Бек // Укр. істор. журн. – 2012. – № 4. – С. 127–139.
2. Бережинський В.Г. Україна в роки першої світової війни / В.Г. Бережинський. – К., 2001.
3. Бойко О.Д. Історія України. Навч. посібн. 3-тє видання доповнене / О.Д. Бойко. – К.: —Академвида, 2010. – 688 с.
4. Боплан Г. Опис України. Меріме П. Українські козаки та їх останні гетьмани / Г. Боплан. – Львів. 1990. – 653 с.
5. Верстюк В.Ф. Українська Центральна Рада / В.Ф. Верстюк. – К., 1997.
6. Верстюк В.Ф. Українська Центральна Рада й українізація військових частин російської армії / В.Ф. Верстюк // Укр. істор. журн. – 2012. – № 3. – С. 4–27.
7. Видатні постаті в історії України ІХ–ХІХ ст.: Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети. – К., 2002.
8. Винниченко В. Відродження нації / В. Винниченко. – Київ-Відень, 1920–1990. – Ч.1–3.
9. Воронцов І., Пилявець Ю. Голод 1946–1947 рр. / І. Воронцов, Ю. Пилявець. – К., 1993.
10. Гай-Нижник П.П. Державний переворот 29 квітня 1918 р.: причини та перебіг захоплення влади П. Скоропадським / П.П. Гай-Нижник // Укр. істор. журн. – 2011. – № 4. – С. 132–164.
11. Горобець В.М. Старшина Гетьманщини: неслужбовий вимір службової кар'єри провідної соціальної верстви / В.М. Горобець // Укр. істор. журн. – 2012. – № 4. – С. 52–66.
12. Геродот із Галікарнасу. Скіфія: Найдавніший опис України з V століття перед Христом. – К., 1992.
13. Грушевський М.С. Історія України-Руси: В 11 т., 12 кн. / М.С. Грушевський. – К., 1992–1998. – Т.1–10.
14. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ ст. Нариси політичної історії / Т. Гунчак. – К., 1993.
15. Гуржій О.І., Реєнт О.П. Від гетьмана до гетьмана: рід Скоропадських в історії України / О.І. Гуржій, О.П. Реєнт. – К.; Суми: Сумський держ.ун-т, 2011. – 228 с.

16. Даниленко В.М., Смольницька М.К. Шлях до незалежності: громадські рухи й суспільні настрої в УРСР другої половини 1980-х рр. / В.М. Даниленко, М.К. Смольницька // Укр. істор. журн. – 2011. – № 4. – С. 4–22.
17. Дорошенко Д. Нарис історії України: У 2 т. / Д. Дорошенко. – К., 1991.
18. Довбня В. Січові стрільці київського формування у визвольних змаганнях 1917–1920 років: організація та правові засади діяльності / Заг. ред. проф. П.П. Михайленка. – К.: Текст, 2002. – 220 с.
19. Здобуття незалежності України 1991. Історія проголошення, документи, свідчення: У 2 т. – Житомир: Рута, 2011.– Т.1. – 752 с.; Т.2.– 896 с.
20. Етнонаціональний розвиток України. Терміни, визначення, персоналії. – К., 1993.
21. Етнонаціональні процеси в Україні: історія та сучасність. – К., 2001.
22. Єфремов С. Щоденники. 1923–1929 / С. Єфремов. – К., 1997.
23. Історія русів. – К., 1992.
24. Історія України: Навч. посіб. / В.М. Литвин, В.М. Мордвинцев, А.Г. Слюсаренко. – К., 2002.
25. Історія України: навч. посіб. / М.В. Лазарович. – К.: Знання, 2011.– 683 с.
26. Історія України. Новітня доба: навчальний посібник / В.М. Литвин, В.Ф. Колесник, А.Г. Слюсаренко та ін.; за ред. В.М. Литвина.– К.: Академвидав, 2012.–480 с.
27. Історія українського війська (від княжих часів до 20-х рр.ХХ ст.). – Львів, 1992.
28. Історія Української РСР. У 8 т. – К., 1977–1980.
29. Кирило-Мефодіївське товариство. Зб. док.: В 3 т. – К., 1990.
30. Колективізація і голод на Україні 1929–1933 рр. Збірник документів і матеріалів. – К., 1992.
31. Конституція України – К., 1996.
32. Косик В. Україна і Німеччина у другій світовій війні. – Париж-Нью-Йорк-Львів, 1993.
33. Костомаров М. «Закон божий» (книга буття українського народу) / М. Костомаров. – К., 1990.
34. Котляр М.Ф. Данило Галицький / М.Ф. Котляр.– К., 2001.
35. Котляр М.Ф. «Отчина» у правосвідомості Давньої Русі / М.Ф. Котляр. // Укр. істор. журнал. – 2010. – №2 . – С.4–16.
36. Котляр М.Ф. Початки Русі. Довкола 862-го року / М.Ф. Котляр // Укр. істор. журн. – 2012. – № 2. – С. 28–41.
37. Крижицький С.Д., Зубар В.М., Русяєва А.С. Античні держави Північного Причорномор'я. – К., 1998.
38. Крупницький Б.Д. Гетьман Мазепа та його доба / Б.Д. Крупницький. – К., 2001.
39. Кузнець Т.В. Історія України ХІХ століття : навч. посіб.: рек. МОН України / Т.В. Кузнець. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2011. – 354с.
40. Кульчицький С.В. Нотатки про українські революції / С. Кульчицький.– К., 2001.
41. Левицька Н.М. Історія України. Україна в світі: історія і сучасність: навчальний посібник / Н.М.Левицька.– Рек. МОН 2-ге вид., доп. і перероб.– К.: Кондор, 2012.– 424 с.

42. Лисяк-Рудницький І. Політична думка українських дисидентів / І. Лисяк-Рудницький // Нариси історії нової України. – Л., 1991.
43. Мала енциклопедія етнодержавознавства. – К., 1996.
44. Мала енциклопедія українського козацтва. – Донецьк, 2000.
45. Малий словник історії України. – К., 1997.
46. Малик Я.Й. Михайло Грушевський: в умовах більшовицького режиму: монографія / Я.Й. Малик. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2012. – 179 с.
47. Махно Н. Воспоминания. – К., 1991 / Н. Махно. – Кн.1–3.
48. Москвофільство: документи і матеріали. – Л., 2001.
49. Моця О.П. Синьоводська битва та її наслідки в контексті історії середньовічної Європи / О.П.Моця // Укр. істор. журн. – 2012. – №2. – С.4–10.
50. Нагаєвський І. Історія української держави двадцятого століття / І. Нагаєвський. – К., 1993.
51. Нові підходи до історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства: навч. посіб. для студ. ВНЗ / за заг. ред. К.О.Баханова.– Рек. МОН.– Львів: ЗУКЦ, 2012.– 164 с.
52. Пиріг Р.Я. Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: матеріали особового походження // Архіви України. – 2011. – Вип. 6. – С. 83–102.
53. Політичні партії України. Інформаційне довідкове видання. – К., 2001.
54. Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2 т. / Н. Полонська-Василенко. – К., 1992.
55. Ричка В.М. Візантійські походи київських князів в історичній пам'яті східного слов'янства / В.М. Ричка // Укр. істор. журн. – 2012. – № 4. – С. 4–20.
56. Синиця О.І. Українці за межами України / О.І. Синиця. – Івано-Франківськ, 2001.
57. Сідак В., Степанков В. З історії української розвідки і контррозвідки / В. Сідак, В. Степанков. – К., 1994.
58. Скоропадський П. Спогади / П. Скоропадський. – Київ-Філадельфія, 1995.
59. Смолій В., Степанков В. Богдан Хмельницький / В. Смолій, В. Степанков. – К., 1994.
60. Смолій В., Степанков В. Українська національна революція ХУІ ст. (1648–1676 рр.) / В. Смолій, В. Степанков.. – К., 1999.
61. Солдатенко В.Ф. Українська революція. Історичний нарис / В.Ф. Солдатенко. – К., 1999.
62. Стоян Т.А. Політичні репресії проти учених-істориків в Україні 1930-х років / Т.А. Стоян // Вісник Академії праці та соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2010. – № 2. – С. 118–124.
63. Тисяча років української суспільно-політичної думки: В 9 т., 14 кн. / Гол.редкол. Т. Гунчак. – К., 2001.
64. Толочко П.П. Київська Русь / П.П. Толочко. – К., 1995.
65. Толочко П.П. Ярослав Мудрий / П.П. Толочко. – К., 2002
66. Україна крізь віки: У 15 т. – К.: Альтернативи, 1998.
67. Україна: ХХ століття: У 2 кн. / В. Литвин, В. Смолій, М. Шлаковатий. – К., 2002.
68. Українська Центральна Рада. Документи і матеріали. У 2 т. – К., 1996.
69. Українське козацтво. Мала енциклопедія. – К., 2002
70. Універсали Богдана Хмельницького. 1648–1657. – К., 1998.

71. Універсали Івана Мазепи. – К., 2002.
72. Федорук Я.О. Українська проблематика на віленських переговорах між Річчю Посполитою та Росією восени 1656р. / Я.О. Федорук // Укр. істор. журн. – 2012. – № 5. – С. 52–64.
73. Хрестоматія з історії України. – К., 1993.
74. Центральна Рада: Український державотворчий процес: У 2 ч. – К., 1997.
75. Чайковський А.С. Плен. За чужие и свои грехи / А.С. Чайковський. – К., 2002.
76. Чорнобиль. Зона відчуження – К., 2001.
77. Чухліб Т. Козаки та яничари. Україна у християнсько-мусульманських війнах 1500–1700 рр. / Т. Чухліб. – К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2010. – 446 с.
78. Шаповал Ю., Пристайко В., Золотарьов В. ЧК–ГПУ–НКВД в Україні: особи, факти, документи / Ю. Шаповал, В. пристайко. – К., 1997.
79. Шкурятенко О.В. Висвітлення представництва Української РСР у діяльності Комісії ООН з прав людини в засобах масової інформації (40-і – 60-і роки ХХ ст.) / О.В. Шкурятенко // Засоби масової інформації як один із чинників формування громадського суспільства. – К.: Синопис, 2010. – С. 90–95.
80. Щербак В. Українське козацтво: формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. / В. Щербак. – Київ, 2000.
81. Щербак Н.О. Національна політика царизму у Правобережній Україні (кінець XVIII – початок ХХ ст.) / Н.О. Щербак. – К., 2005. – 616 с.
82. Щербатюк В.М. Селянський повстанський рух в Україні 1917–1921 років: українська історіографія / В.М. Щербатюк. – К.: Наукова думка, 2012. – 528 с.
83. Яворницький Д. Історія запорозьких козаків: В 3 т. / Д. Яворницький. – К., 1991.
84. Яворницький Д.І. Вольності запорозьких козаків: Історико-топографічний нарис / Д.І. Яворницький. – Д., 2002.
85. Яковенко Н.М. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. / Н.М. Яковенко. – К.: Генеза, 2001. – 532 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://history.franko.lviv.ua> – довідковий сайт.
2. <http://ukrknyga.at.ua> – безкоштовна бібліотека української літератури
3. <http://litopys.org.ua> – сайт, на якому зібрані в першу чергу першоджерела а також наукова література в галузі української культури та історії.
4. <http://www.history.org.ua> – сайт інститута історії України НАН України
5. <http://www.pamjatky.org.ua> – український пам'яткоохоронний ресурс
6. <http://www.etnolog.org.ua> – сайт інститута мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України